

T É L.

MÁSODIK HÉT.

Hétfőn Reggel.

Hálát adunk nagy Isten, hogy a' nap' sugárai ha erőtlen fényt vetnek is fagyos ablakainkra; életre hívának éji halálunkból... Lejártak már pihenésünk órái; de alszik még is körülünk a' természet. Csendes az ő álma, mint lehet azé, ki lefizette tartozását. Csendes és vele együtt ölében nyugosznak egy új tavasz' reményei... Nem kedvetlenit minket e' hosszas álom szent Atyánk!... Sem, hogy hóviharos szelek őrzik nyugalalmát; mert tudjuk, beletartoznak e' szomorú képek égaljunk' gazdaságába, 's a' munkának nyugalma is van. Örömet kezdünk hát hetünk' fárasztó foglalatosságaihoz; 's munkálunk egész életünkre is, hogy enyhítőbb legyen vég nyugalunk is... Vannak hiszen kik örök nyugalomban töltik a' tél komor napjait; de ha nem jutott is mindennek e' szerencse, nem nehéz ezért az élet... Tudjuk, minden kerületnek kiszabta kötelességét, melly betöltve kedves érzéseket hagyjon a' szívben. Úgy intézted az életet, hogy legyen bár kicsiny a' kerület, mellyet előnkbe szabta; lehessen az boldogító. Legyenek hát kiválasztva némelyek, hogy fényben ragyogjanak, mint tiszta ég csillagai téli éjjeleken: mások, hogy örök homály fedje életöket, mint durva jég a' vizek elrejtett folyásait; mivel te akartad így: nincs szónk ellene. Tudjuk is, lehet minden sors a' maga nemében boldog és boldogító: 's büntető is, a' szerint, a' mint erősebb vagy gyávább lélekkel fogtuk fel kö-

telességeit. Parancsolók és engedelmeskedők — népfejedelmek és alattvalók' öszveköttetése teszi széppé a' világot 's fejt fel bölcseséged' titkait is. Hol lélek van, melly érezze minden helyzetnek szentségét: nem örömtelen ott az élet... De érezzük Atyánk, sokszor lett bosszanto a' fénylő sors, és szült megvetést a' nyomorult helyzeten...

Megtörténtek ezek; mert az emberek tévelygők, irigyek 's rabjai a' testiség indulatainak. Nem akarnak más boldogságot, örömet és dicsőséget ismerni, mint vakító fényt 's az imádtatás mulékony gyönyörüségét. De ne tudd fel e' tévelygéseket. Bocsásd meg értetlen kívánságok után szenvedett botlásukat gyermekeidnek. Világosítsd fel mindeniknek lelkét: hogy lásák meg dicsőségedet a' különböző sorsokban, 's értsék meg hogy jó kedved nyugszik mindeniken, — és az is, kit a' világ megvetett, nincs előtted elfelejtve. Mutasd meg minden halandóra nézve boldogító következtetését annak, a' mit jó lélekkel vitt végbe, hogy legyen jó kedve midőn általa is lett valami. A' nagyokat tedd sorsukkal megelégedettekké, hogy ne kínozza lelköket tehetetlenség, sem kevélység; hanem mint személyviselőid, szelidséggel és alázatossággal uralkodjanak a' népen, mellyet gondukra biztál. Ne engedd feledniök: hogy ők is erőtlen porok hatalmad országában. Kiknek nem adtál világifényt — pótolj ki ezerti epedésöket, házi boldogság' barátság' és szeretet' örömeivel... A' fénylő szerencsét is elegyítsd keserőséggel; hogy minden gyermekeid lássák által: mikép nincs e' földön zavarhatatlan sors, 's egymásra és reád többé ne békétlenkedjenek. Öleld magadhoz mindeniket, hogy érezze mindenik, atyai kebled' melegét — érezze kipótolván földi sorsa fogyatkozását.... Elszór egymástól münket e' hét szent Atyánk!... de bár mire legyen is hiva az ember, szerencse' ölébe vagy terhek alá, ítélő-székre, vagy nehéz munkára: kísérje vigyázásod mindeniket, hogy jó kedvel és feddhetetlen lélekkel teljesítsék tartozásukat. A' ki igazságos lesz: jutalmazd meg élet-

jókkal, nyugodt lelkiismerettel 's mások bizalmával is. Ne engedd felejtenuk: hogy a' kire sok van bizva, attól sokat — kire kevés, keveset kérnek számba: hogy e' hetünk' alkonyán tudjunk számolni kevésről, sokról, mint a' szerencse jutott. Amen.

U. F. Új hétre viradtunk 's evel együtt megújultak vágyaink és kötelességeink is. Újítsd meg te is kegyelmedet rajtunk, szent Isten! hogy az új pályán tudjunk újabb érdemet szerezni magunknak, földi boldogságra 's mennyei idvességre. Amen.

Hétfőn estve:

Imádandó felség, nagy Isten! Vedd kedvesen imánkat; töredelmes lélekkel mutatjuk azt be nappali örömeinkért, 's a' következő éj' nyugalmaért. Csak is téged illet dicséret és dicsőség a' leélt pillanatokért, 's csak atyai vigyázásodtól remélheti a' jámbor, éjjeleinek enyhítő nyugalmat... Enyhületre rendelted az éj sötétségét, 's szenderítő homályt borítasz a' munkát végzett világra: de az emberi gonoszság is szövetséget kötött a' sötétséggel. 'S a' bűn menedéket keres és talál az éjszakában... A' testiség embere, ki bűnös öröm után jár, az igazságtalan kereső, ki tulajdonának hiszi felebarátja védtelen javait; és a' bosszuálló, nem félnek a' sötétég' áruló szemétől; 's gonosz szándékkal hagyják el hajlékukat, midőn a' jámbor már elzárta magát a' világtól, — és ébren vannak, midőn mások alusznak. Ezek félelmet és irtódzást támasztanak utczáinkon. Kísértik álmunkat, 's a' felébredőnek sokszor rettenetesek. *Benned vetett bizalommal fogadjuk hát az érkező homályt; mert tudjuk: visszahozza a' nyugalomnak óráit: de még is borzalommal lépünk vele szembe; mert félelem rejlik a' sötét árnyékokban.* — Igazságos Isten! hát félnünk kell-e testvéreinktől, kikkel együtt vallunk atyánknak?! erőtlenek lettek-e törvényeid, 's az emberi őrizet?! Hát atyai czélodra tartoznak-e a' félelmek és méltatlan keservek? Mély itt bölcseséged, mint csillagos ég'

sötéte; de hitünk meglábolta e' mélységet, 's nem csüggedünk el. Kínzották máskor is félelmek lelkünket éjjeleinken; de vigyázásod megenyhítette az aggodást és retteget... Ez gyengíti most is tünődésünket; mert eszünkbe jutott, hogy vigyázhatnak hiszen az emberi szemek is, de nálad van a' teljes megtartásra való erő, melly akadályozza a' bűn szándékát, 's határt vet az erőszaknak.

Legyen hát sötét és félelmes az éjszaka, mi hozzád fogódzunk hitünk' karjaival. Tarts meg, hogy semmi emberi erő onnan el ne szakaszthasson, 's áldunk érette, halálunk óráján is. Nappali gonduk után adj édes nyugalmat azoknak, kik oda bizólag emelik hozzád álmra nehezedett szemöket... Azokat, kik rosszat forgatnak elméjükben: zavard meg, hogy hagyjanak fel a' nem tiszta szándékon, 's tanuljanak más sajátját 's önlelköket becsülni... Állj elejükbe atyai igéreteiddel szeliden, 's bosszuállásoddal rettenetesen, vétkes vállalkozásuk pillanatában, hogy tartassanak meg ők is a' pokoltól.. Állítsd elejükbe az örök büntetéseket, hogy azok, mint éjjeli tűz, szórjanak világosságot abban a' sötétben, mellytől óltalmat reméltek. Mond meg nekik, hogy midőn elhunyvák is az emberi szemek, látod lépéseiket, — 's ha az emberi törvények kikerülhetők is, a' tiéd tántorithatatlanok a' megátalkodottra, 's *kezdebe esni, rettenetes dolog*. Nyomd mélyen e' tudományt azok szivébe is, kik jót mivelhetnek, kikre bízott valakinek erkölcsse 's uralkodnak a' mások lelkén, hogy a' megtévedt lélek találjon útmutatót. A' még ártatlan szív maradjon tiszta, és minden, kinek van magzata vagy barátja: dicsekedhessék, hogy országot népesítette, szépítette... Atyai biztatásod dicsősége lengje bé a' sötét világot. Jelenj meg annak, ki napi dolgait szedi rendbe, ki gyermekeit imádkozni tanítja, vagy a' rövid nap' elkésett foglalatossága vezeti ki házától, hogy jó szándékkal fel ne hagyjanak, 's meg se rémüljenek a' félelem' vaspálczájától... Adj örömeink között boldogságot, szenvedéseinkben nyugodtságot, re-

ményünkben jó szerencsét. Így szépitve gondolatunkban magunknak az életet, nyugodtan válunk meg nappalunktól, 's a' hosszas éj sem félelmes. Szent Atyánk! nyugodni kívánunk, adj enyhületet nekünk, 's minden halandónak... Amen.

U. F. Sz. Felség, hatalmas Isten! Frigyedben ígérted, hogy akkor is midőn a' földi atya elfelejtkezhetnék egyetlen egyéről; te nem felejtkezel el a' benned bizókról. Te voltál eddig is bizalmunk, légy óltalmunk az éjben, hogy megtartatásunk öröme legyen dicsősége atyai szeretetednek. Amen.

Kedden reggel.

Szomorán lépe fel a' nap kietlen világunkra, 's még is nekünk örömet hozott kegyelmedből szeretetnek Istene! mert életre támaszta rövid halálunkból. Még mind halva hever körülünk és lábunk alatt minden. Hallgatva zárja hideg kebelébe a' fagyos föld az esztendő reménységét... 'S im a' sivatag csendességéből harangzúgás, emberi ajkak zengedezése tör ki. Szereteted érzetét költik fel ezek a' vallásos lelkekben, hogy a' tetsző pusztulásba is életet rejtettél. Nem adtál nekünk állandó tavaszt; változás alá vetted egüinket mint sorsunkat. Tél és nyár rendre látogatják mezőinket. Miért békételenkednénk hát sorsunk borulatán is?! Öröm és keserűség — remény és félelem uralkodnak napjainkon: de mindig ott áll atyai képed lelkünk előtt; bús óráinkon biztat egy jobb jövővel, boldog pillanatainkon eszünkbe juttatja az örömtelen napokat, mellyek várnak reánk bujdosásunk' útain. Szent Atyánk! Nem egyeznek gondolataink a' te gondolataiddal; mert végetlen bölcseséggel számitod fel minden időknek, multnak és jövőnek sorsát; 's mi idő' gyermekei csak jelen pillanatainkra szoritjuk vágyainkat. De ha nem értjük is mindig céljaidat, elnémulunk bölcseségedre gondolva; mert így: adsz vagy elveszel — örömeket nyújtasz vagy keserűvel elegyited életünket, mindenütt rá ismerünk szereteted nyomára: boldog sorsunk' édes álmain, mint fájdalmaink' aggasztó félelmein... Mig boldog órák van-

nak számunkra, érezzük erősödni a' szent köteleket, mellyekkel magadhoz vonzod gyermekeidet. Kedvetlenségeink alatt tágulnak a' föld kötelei, mellyek ez élethez kötnek, 's felkél lelkünkben szövetségünk' biztatása: *Nincs itt maradandó városunk 's feljebb kell vágyunk e' bujdosó csillagról.* Legyen bár keserü a' pohár, mellyet kezünkbe adtál, — kiüritjük azt; mert te adtad, mint egy jobb haza elő áldomását.

Kegyelmes Atyánk, — ime felhevité a' hit' ereje lelkünket. Lefojtva szúnyadnak a' bünös gerjedelmek e' szent tűz alatt. Gyujtsd lángra e' szent meleget, hogy örökre haljanak el alatta a' bünök ingerei. Nem leszünk mi soha egészben függetlenek az érzéki örömöktől. Mélyen van azok szerelme szivünkbe óltva: de segélj, hogy soha se vessünk szemet tiltott öröme, melly rendeltetésünktől vonna el... Nem leszünk mi soha annyira boldogok is hogy földi kedvetlenséget ne érezzünk, de segélj ugy élnünk, hogy ha szenvedünk: ne szenvedjünk mint bünösök; hanem mint Krisztus baráti, 's a' mint jobbulnak környülállásaink, jobbuljanak érzeteink; legyünk Isten imádók, ember szeretők, szentek és jámborok, hogy a' földön áldás, a' mennyben idvesség légyen jutalmunk. Kedvetlenségeink készítsenek elválni tudni e' földtől; nem hogy megvessük köteleseinket, hanem hogy fogadjuk örömmel végnyúgalmunk' álmát, 's így mondjunk búcsut ez életnek, mellynek pályáját kiizzadtuk — 's keservei megérlelték hitünket.

Szent Atyánk! sorsunkat vizsgálni akarjuk; de ime elmerül az, örömeivel és fájdalmaival bölcseséged' titkos homályába. Nem is kísértünk, hogy megjelentsd mit emberi szemnek látni nem lehet; hanem könyörgünk adj segedelmet, hogy tudjunk türni vallásos nyúgodtsággal, örvendeni isteni félelemmel; mint az élet kívánja, 's atyai nézeteiddel megegyez; — és bár mi történjék velünk: maradjunk urai indulatainknak, mérséklettek kívánságban és reményben is, hogy az érkező öröm enyhítőbb, 's a' veszély melly talál, szelidebb legyen... Amen.

U. F. Hatalmas Isten! Megújultak e' nap' terhei és kötelességei, 's mig e' szent hajlék komolyon csendeleg, házunknál az életgondok' zsibongása veszen körül. De adj elvinnünk annyi lelki erőt! hogy ha bár körül fog is venni az élet' lármája, szívünk lelkünk legyen csendes, mint hajlékod az áhítatosság' szavának elhangzása után. Amen.

Kedden estve.

Oda hát e' nap is életünkből, szeretetnek Istene, Atyánk a' Jézusban! Lefolyának órái, 's ennyivel idősebbek, — 's egy napnak tapasztalásával bölcsőbbek lettünk. Bár hol jártak ma gondolataink és reményeink, béfutva multat és jövődöt, időt és örökkévalóságot: visszahívjuk azokat, hogy neveljék ez órának buzgóságát, 's lelkünk hálaérezelmét. Szép vigasztalása lelkünknek, hogy a' tél munkátlanabb napjain többször látogathatjuk hajlékodat, mint esztendőnk más szakaszain. Segélj is, minden óránk' únalmát előzzük meg idvességünk eszméletével, — 's így rekesszük be e' napunkat is. 'S majd midőn az éj csillagai elfoglalják a' naptól elmaradott ég sötét mélységét, — gyűjtsd öszve a' jámbor családokat, egy szerető apa vagy anya körül, 's ihlesd szent lelkeddel, hogy egyesült érzéssel mondjanak hálát neked, — áldják meg életöket egymásnak, 's esedezék gondviselésedet ez éjszakára is. Szenteld meg őket, hogy legyenek boldogok egymás' szeretetében 's vallásuk' vigasztalásában. Imádunk szent Isten, hogy ha nem mindenre tűnik is fel boldogítóan a' házi élet' szerencséje, szerkeztettél öszve lelkeket, mellyek egymást megértsék, 's boldogságukban téged dicsőítsenek. Unalmas volna a' dicsőség nagy pályája, ha a' csillagokig érne is. Izetlen a' gazdagság. Üres a' világi hatalom, ha eget és földet ölelnének is karjai: a' házi élet nyugalma nélkül... Ezt mutattad ki közörökségül, minden gyermekeidnek: mellyből az is, kinek nem jutott a' világ más szerencséjéből, osztózzék, 's érezze, miként számára is adtál az örömek édesebbjéből. 'S lássa meg a' kevély, hogy nem messze

áll tőlünk a' boldogság, 's hazája, hajlékunkban van. 'S kit e' sors veszen körül, nincs mit irigyeljen attól, ki dicsően ragyog kül sorsában, de kétkedve vánszorog megúnt házához... De hiszen még is boldogtalanság szava zörget naponként az ég ajtóin!! Honnan e' panasz — nem kérjük szent Atyánk; mert tudjuk, sokszor zárja ki tettetés, hidegség, képmutatás a' szivből a' szeretetet, 's megfertéztetett kezekre marad a' páros élet áldozatának felmutatása.

Nem perlünk többé veled, ha eltűnt tőlünk a' boldogság. Nem kérjük; miért özönlenek lelkünkön e' keservek; mert tudjuk, ha hallgat is minden körülünk, — 's felelet nem jön is sem az egekből, sem a' világból: önszivünk menydörgi a' kérdezőnek: *bűneitekért...* Szent Atyánk ismertess meg e' tévedéssel minden lelkeket... Kik felzavarták önsorsukat 's evel atyai elnézésedben akadályoztak, bocsáss meg. Béborult éltöket ismét derítsd fel. Hivd vissza körükbe a' szeretetet, 's kísérje azt boldog megelegedés, — 's midőn magoktól távol keresnek boldogságot, szálljanak önkerületökbe, 's ott találják meg a' mit messze hiában kerestek. De ne engedd, hogy hiábanvaló reményeket teremtsünk, mellyek soha nem teljesülnek 's különben is ha az ábrándozás elmúlt — néma fájdalom marad utánnok a' sziv fenekén. Ezért ne kívánjunk igen sokat az emberektől, úgy sem angyalok ök. Számítsunk erőtelenséget is a' várt gyönyörüségek sorába, hogy annál édesebben lepjen meg boldogságunk. A' tettetésnek, hitetlenségnek lelkét messze távolítsd e' szentségektől: ne legyen káromlás a' földön legédesebb szövetségen, és egy köny se cseppenjen el háládatlanság' súlya alatt.

A' kikre nézve ez édes örömek elkeseredtek, kiknek e' kerület is hideg mint a' tél, szomorú mint felleges éjszaka — 's rettenetes, mint az észak' havas szélvész sötét éjféleken, — oh! az ilyeneknek adj másnemű örömöket. Ha nem lesznek is azok olly édesek mint az elveszettek, legyenek nyugtatók. Adj azok mellett hitet és csendes szívet, hogy béküljenek ki sor-

sukkal, melly megakasztotta egyszer reájok nézve a' világ nagy rendét: melly lelket lélekhez vonz, és köt.. Az ifjakat, kik még távolról néznek bé az ohajtott Kanahánba: ne zárd ki onnan mint Mózeset; hanem add ki osztály-részöket miudeniknek nemzetsége szerint... A' bémentek előtt lebegtesd itéletedet, melly kizárta az ős Édenből a' bünös családot. A' vénekbe adj őszinte lelket, hogy kialudt tüzük hamváról ne szórjanak átkot megkeseríteni az ifuság' ártatlan örömeit. Szeressed szent Atyánk ez éjjen is, és őrizzed minden sziv' érdemlett örömét, hogy semmi azt meg ne zavarhassa. Juttasd eszökbe az egymást szeretőknek, hogy midön a' földi egybeköttetések' lánczozata megszakad: kezdődik az égi társaságok' órája, — 's kik itt egymást szerették, lássák meg egymást dicsőülve a' viszontlátás' örök innepén. Amen.

U. F. Nincs kivüled sz. Isten miben bizzunk az éjen. A' sötétség félelmet; vagyonunk ellenséget támaszt. Erönk és gondosságunk tehetetlenné lesz az álom' ölében. Csak oltalmad biztosít minden veszély ellen. Elég ez nekünk, 's hozzád ragaszkodunk. Szenderíts el atyai öledben, hogy a' szép remény, mellyel elalszunk, hozzon szép reggelt számunkra. Amen.

Szerdán reggel.

Mindeneknek Atyja hatalmas Isten! imádó érzettel adunk hálát, hogy ismét új napot érnünk engedté. Nincs sziv, melly egészben felfoghassa, sem nyelv, melly kibeszélhesse bölcseségedet. Sivatatag csend borzaszt ugyan a' mezőkön; de gondviselésed fogja körül azokat a' sok ezer elhunyt állatok 's eltemetett magvak felett... Gondoskodásod nem csekélyebb teremtményeiden, midön téli álomra rendezed, mint midön azok a' tavasz reggelén örömsibongással köszöntik a' harmaton csillámló napsugárokat. Bölcseségedről beszél a' hallgató mező akkor is, midön az elszáradt plántának öngyökerére hullatott vagy elszórt magvait őrzöd, mint midön azok új alakban és színben inganak a' tavasz illatos szellőiben. — Kietlen, de gazdag a' tél' kebele. Örömeket

hordoz méhében egy jövendő esztendő számára. Örö-
mököt ad naponként a' föld gyermekeinek; nem a' me-
zőkön, de igen házunkban, hol lerakvák igyekeze-
tünknek, munkáinknak gyümölcsei, 's hol édes viszo-
nyok vesznek körül. Kik értik czélotat, útaikat vizs-
gálják, társalkodnak tiszta és feddetlen lélekkel, 's
vallásra és örök életre gondolva töltik napjaikat, —
nem örömtelenek azoknak a' tél' szomorú napjai... Az
illyeknek hajlékuk barátságának menedéke, boldogságnak
házaja. Megengeded ugyan mindennek, hogy éljen az
ő munkájából, mellyel fárasztotta magát a' nap alatt,
's keressen gyönyörüséget: de megkivánod, hogy illen-
dőség, mértékletesség 's szeretet körében, nem kísértő
gonoszok társaságában éljük el azokat: hogy inkább
szépülhessen általok világunk. 'S minden igy felhasznált
adományod, gyönyörüséget hoz számunkra, 's felkölti
lelkünkben végetlen szereteted' imádását.. Szent Atyánk!
ha végig nézünk leélt napjainkon, nincs okunk ellened
szót emelni... Keljen ám panasz az életre, — nem gond-
viselésedre vonnak homályt a' panaszok és zugolódások,
hanem minket szégyenitnek.

Magunkba szálva látjuk, hogy magunk fakasztjuk
többire könyeinket. Reánk száll fájdalmaink' sulya. Ir-
galom és bocsánat a' háládatlan panaszlóra!! de Atyánk!
tévelygéseink megint visszatérnek 's érzeteinket megint
megzavarják, ha kegyelmed nem erősít a' viadalra. Ese-
dezünk világosítsd fel értelmünket, hogy ismerhessük
az eszközöket, mellyek bennünk tiszta lelkületet 's
feddetlen erkölcsöt szülhetnek. Tartsd meg aztán bir-
tokunkban ez eszközöket, hogy derül vagy borul fe-
lettünk az ég, kies tavasz jön lengő illattal, vagy
mord tél ködös fellegeivel, találhassunk örömet. Segélj,
hogy mértékletlenség, sem tunya érzéketlenség ne za-
varják éldeletünket; legyünk mindég igazságosok 's
hordozzuk szivünkben azok sorsát is, kiknek öröme
nekünk is öröm, keserve nekünk is keserv lehet. Köl-
csönös részvét boldogítsa szempillanatainkat.

Ne engedd elfelejtenünk, hogy ifjuságunkra kietlen

vétség várakozik, 's légyen gondunk, meg nem keseríteni késő napjainkat, ifjuságunk' bolondságaival. Tartsuk szem előtt, hogy nyomunkba olly nemzedék fog egykor lépni, mellynek szerencséje nagy részben belölünk fejkik ki, mint tavaszi élet rügye téli boritékból, 's a' ki erről *elfelejtkezik, alábbvaló a' hitetlennél...* Szent Atyánk! segélj e' mai napon adományaid' bölcs élvezésére; ne hizlaljuk a' testet, ne imádjuk kívánságait; hanem fordítsunk főgondot lelkünkre, melly túl éli e' föld' szerencsáját... Őrizz az elerősödött indulatoktól, ha szent czélzatuaknak mutatkoznának is, hogy csendes fontolás után nyulhassunk az örömpohárhoz, mint a' keserü italhoz is; így lépjünk kétséges útainkon 's kegyességünkben is, mint utaidból tanultuk: *ki nem sietsz sem késel sorsunk változataival* — hogy a' tévelygés ne vigyen veszélybe, sem kevélységre vagy hidegségre erényünk: — a' gyönyörűség ne csábitson el, — és a' keserűség ne öljön meg... Amen.

U. F. Szeretnek Istene! Tőled van életünk, vagyunk 's minden örömünk. Te tartottad meg az elenyészett éjen is, 's hatalmad alatt lesznek halálunkig. Oltalmadba ajánljuk most is magunkat azokkal együtt, mikkel életünket körülvetted. Fogadd oltalmadba könyörgő gyermekeidet. Amen.

Szerdán estve.

Egnek, földnek teremtőe 's ótalma nagy Isten! dicsőséged vegyen környül, hogy a' közeledő éj veszedelmei kerüljék ki életünket, javainkat és kedveseinket. E' volt főgondunk, miért ez áhítatosság óráján felkerest szivünk, melly csak is akkor bir nyugodt lenni, midőn téged megtalál. E' gondolattól nem is örömet válunk meg. Mit sem ér nekünk a' föld minden szerencséje, vallásos biztosítás nélkül, mig egy éj mindentől, mit szerettünk, megfoszthat. Vannak hiszen törvények; de nincs benne megtartásnak ereje. Vigyáznak emberek; de az erőtelen szemek elszunyadnak, 's rettentik a' kicsinyhitűeket a' babona' félelmei is, mellyeket csalfa képzelődés költ fel a' sötét árnyékokból. 'S pedig szent

Atyánk, hitünk mondja, hogy te vagy ótalma és vilá-
gossága minden éjszakának. Kijelentésedben is tudunkra
adtad, hogy sem az égben sem a' földön ne keressünk
kivüled más hatalmat, melly sorsunkat vezethetné. Nem
biztad világodat idegen lelkekre. Te vagy kiterjesz-
kedve a' lelkek' és természet' országa felett. Megörzöd
a' rendet, melly kezdetben útbavezette a' világot. Csu-
dáid is csak választottidra tartoznak. E' kívül semmi
nem történhetik, mi rendet bontana a' természetben,
vagy megállítaná kezedet. Ha te elhagynád a' világ'
kormányát, egy percz, melly idegen befolyást enged-
ne, zavarba taszítaná a' világot. Ha minden szegletből,
fellegből és sirhalmokból kísértő, kinzó hatalmakat
tudna előhívni az éj: ki kívánná a' földet lakásul?!.
Még is szent Atyánk szerencsétlen az ember!.. Önve-
szedelmére felkölti képzetében a' temetők' alvó lakóit,
hogy retentsék a' vidéket. Gonosz lelket teremt az
égre, hogy tüzes útján siessen a' kinra választott jám-
borhoz. 'S a' világot, mellyet számára kiszépitettél,
rettenetessé teszi; mert babonás kezek ölelik a' cse-
csemőt. Azok vezetik a' gyermeket — fenyegetik az ifjat,
's kinozzák az öreget.

Szent Atyánk! nagy bünt tett, ki nem benned,
hanem más lelkekben bizik; nem az evangéliomban,
de emberi erőtlén gondolatokban keres boldogulásra
útat. De könyörgünk, bocsáss meg a' szerencsétlenek-
nek, kiknek szivökbe gyermekkoruk hintette el a' ba-
bona' kárhozatos magvait. De irtsd ki anyaszentegyhá-
zadért 's érettünk minden szivekből, a' hitnek e' nagy
ellenségét, hogy nagyok és kicsinyek tégedet ismer-
jenek igaz Istennek lenni, 's ne bizzanak más hata-
lomban... Fegyverkeztess fel minden lelket az evange-
liom' fegyverével, hogy ellene állhassunk az ellen-
ségnek, — 's ne fogadjunk el nem tiszta tudományt,
sem angyaltól sem embertől... Hitesd el mindennel, hogy
a' tévelygést sem idő sem tekintet meg nem szentitheti.
'S őseink porai megbocsátanak, ha az unokák értebb
lélekkel fogják fel dolgaidat...

Azokat, kik mások vakításában gyönyörködnek, vagy hasznot keresnek: döbentsd meg, ne üzzenek kalmárkodást birodalmadban. Mond meg nékik, nehéz számadás nyomja azt, ki tévedésbe hozza országod polgárait. Tedd uralkodóvá az evangéliom' tiszta világosságát, hogy hasson be azon rejtekekbe, mellyekben tört készít az álnokság, gyenge lelkek megfogására, 's piruljon el intésedre az emberiség' ellensége... Győzd meg őket, hogy nem akaratod, sem tetszésed, hogy valakik vakok legyenek a' lelkek' országában; hanem hogy lássák mindenek dicsőségedet, 's meggyőződésből ragaszkodjanak hozzád 's kötelességökhöz. Tedd közössé a' néppel azt az ismeretet, mellyel értebb gyermekeid kísérik a' természet' útait. Hitesd el, hogy a' holtakon nagy álom van, 's csak hatalmad költi fel; hogy e' gondolatok között ez éj félelmei kevesüljenek, 's egy rosszal legyen kevesebb a' földön. A' mint sülyed alább sötétlő hegyeink megett a' nap, a' szerint emelkedjék a' hit világossága, hogy legalább kikiről Jézus leszedte az igát, legyenek megkönnyebbülve... E' tiszta fény fogjon körül mindeneket 's légyen nyugalunk különben is csendes. 'S tarts meg minden miéinkkel együtt holnapra is. Amen.

U. F. Mint a' gyermek anyja ölében olly bátran, olly édesen szendereg az alvó világ oltalmad szárnya alatt, mindenható Isten! Csak ott lehetünk hát mi is bátorságban a' bekövetkező éjen. Atyánk! terjeszd ki felettünk is e' menedéket, hogy éjszakánk és reggelünk is hozzon nyugalmat és örömet. Amen.

Csötörtökön reggel.

Itt állunk hideg hajlékodban, hatalmas Isten! mig ajkaink elrebegik reggeli imánkat a' megtartásért. Hideg kívül, hideg belől is a' szent küszöbön; de áhítatoságunk meleg érzelme szépíti reggelünk e' szentté lett óráját, 's minden pillanatot, mellyben hit által veled társalkodunk. Ki megörzöd a' tél kedvetlen óráin is a' jókat, mellyekkel munkánkat jutalmaztad; 's kedvese-

inket, kiket reánk biztál. Veszély félelme vett körül az elenyészett éjben is. Ez volt utolsó gondolatunk elszenderedésünkben. Ez megúnt álmunk pihenésein 's esengve vártuk a' reggelt... Bús képpel, de im fellépett az a' várt óra már vidékünkre. Eltűnt előle az éj, mellyben gondod volt az alvó sokaságra. Ezért nyíltak meg hajlékid' ajtai, hogy vallásos érzés hangzata enyhítse meg a' holt csendesség' únalmát, 's hálaadás szava ömlengjen a' megtartott ajkakon. Úgy sincs egyéb áldozatra valónk, mint e' meleg ömledezés. Nem pirulunk ez áldozatunk' csekélységéért. Te mondtad frigyedben: nincs szükséged füstölgő oltárookra. A' töredelmes sohajtás mindég megtalálja egeidet, 's könnyөрületre bírja szivedet. Még se *mondunk átkot sem rágalmat azokra*, kik véres oltárokon gyujtanak áldozatot. Hisszük, nem ismernek ők tégedet; de mi őket szeretjük; mert ők is gyermekeid; 's könnyörgünk érettök: *bocsáss meg nekik, nem tudják mit cselekesznek*. Szép szerencse jutott nekünk kegyelmedből szent Atyánk, hogy nem lettünk részessei e' tévelygésnek, 's minket Jézus lobogója alá engedték születnünk. Az ő ismerete összenőtt életünkkel. Fiaiddá fogadtál, 's részt ígértél országodból. Imádunk ezért, de *lélekben és igazságban*. Egy hosszas éj bizonytalanságai között érzett kegyelmed ébreszté fel lelkünkben hálás buzgóságunk ez elragadtatását. 'S ha ide gondoljuk életünk lejárt napjait, mellyekben bántásodra éltünk 's még is jóságodat kosztoltuk, bámuljuk szereteted' sokaságát 's türedelmedet.

De bár mi történt közöttünk szent Atyánk; bár milly sokszor tettél jól, 's mi háládatlanok voltunk, fedezd el, hogy e' szempillantaton túl legyünk megigazulva előtted. Segélj, hogy *ezután szentül, kegyesen és ártatlanul élhessünk*. Ne engedd kihűlni szivünkől a' vallás' melegét, hanem legyen az örök útitársunk élet-vándorlásunk alatt, 's útasító szózat, mellyre figyelmezzünk, és felemelt jegy, mellyre nézzenek mindeneknek szemei. Taníts meg mindeneket: nincs e' földön a' halandónak drágább kincse hiténél; mert az terheket

szépit, könyeket töröl a' földön, 's idvezit az egekben. E' meggyőződés, ha örökre szólit az élet vagy fájdalomakra; egy bölcső érzelgő reményeit, vagy egy koporsó' gyászát tünteti előnkbe, álljon mellettünk, hogy boldog óráink el ne kárhoztassanak, szenvedéseink örökös nyomorultakká ne tegyenek.

De ne engedd felednünk, hogy a' hitnek ékessége a' jó cselekedet, 's ne keressük az idvesség' málasztját zengő ajkakon; hanem a' sziv megszentült rejtekében, hol felebaráti szeretet 's kötelesség iránti hiveség születnek. A' miéinket szeressük, boldogítsuk. Embertársainkkal tegyünk jól. Legyünk nagyobbakhoz engedelmesek, a' nyomorultakhoz könyörülők... Ne legyen egy elesett is, a' ki emelő kézre ne számíthasson. Adj nagy szivet, nagy kereszthez; enyhítőt sebeinkre, 's fáradni nem tudó készséget hivatalunkra. Midőn sorsunk béborul 's csak égi fény vezethet: ne vond meg azt tőlünk. Lássuk tisztán elhivatásunk' reményét. Az örökkévalóság ígérete enyhítse az idő gyermekeit. Szent Atyánk! egy rövid nap reggele, hosszú pályát nyitja meg lelkünk előtt. Messze távolban me-reng a' nagy cél: — ne engedd eltéveszteniünk. Segélj, e' napon is vigyázzunk lépéseinkre, nehogy cél-t vesztve tévelyegjünk; 's midőn majd nem bírjuk vándorbotunkat, 's pályánk süllyedez a' lankadt láb alatt, adj boldog véget törődéseinknek. Amen.

U. F. Nagy Isten! im napjaink világosság és setétség, nappal és éjszaka változatai közt megállapodás nélkül jönnek és mennek, újulnak és enyésznek. De szereteted és gondos-ságod változatlanul áll felettek. Segélj: hitünk is legyen olly állandó mint kegyelmed, hogy ingadozás nélkül közeledjünk minden nap égi elhivatásunk céljához. Amen.

Csötörtökön estve.

Hallottuk az estharang' tompa zugását, nagy Isten! Hallottuk a' mint elmerültek hangjai az est-alkony' hideg ködében. Mint égnek szózata hatottak lelkünkre; mert szined eleibe szólították az érzékeny lelküt, hálára

e' nap leélt pillanatiért. . . Minden lelkek! boruljatok le e' végetlen szeretetü felség lábainál. Neki panaszojlatok le a' mi fáj. Panaszoljátok le a' nyomó gondokat, mellyek alatt kell általizzadni a' siralmas út pályáját. Atyai szive gyönyörködik az ötet szerető lelkek' bizodalomban. — Légyen mind örökké áldva neved nagy Isten! hogy atyai gondossággal és bölcsen rendezted életünk' sorsát. Ha adsz is egünkre zordon telet — kedvetlen napjaival, nyugalmas hajlékok, vigyázó törvények, 's atyai örzésed megenyhítik a' sötét éjjeleknek is kietlen óráit. Boldogabbak mi azoknál, kiknek hazát örök jégtorlatok között mutattál, hova nem hat plántái élet. Boldogabbok azoknál, kiknek e' nagy mindenségből nem jutott egy maroknyi hant sajátul: nincs hazájok, 's mint jövevényei e' földnek búsan vándorolnak által az életen. Túdjuk mindnyájan jövevényei vagyunk az életnek, 's nem itt van örökös hazánk. De még is édes nekünk, a' mit e' földön birunk is kegyelmedből, 's vallásosan hatnak lelkünkre azok az órák, mellyek boldog nappalokat és éjjeleket hoztak. Adsz te nekünk ilyen órákat szent Atyánk, ha telhetetlen szivünk hiányt érez is néha az életben. Nem felejtetd azokat is, kiket emberi büszkeség örömet elfelejt. Áldás és nyugalom van szánva a' komorabb napokra is, a' tiszta lélek társaságában. E' hitnek ölén szenderednek el az indulatok sorsunk változásai között. 'S boldogok volnánk, ha e' meggyözöds állana előttünk, midön kevélység kísért, 's akkor is, midön kedvetlenségek rohantak meg. De sokszor üzték ki lelkünket e' meggyözöds édenéből tiltott ingerek — erőszakos kívánságok.

Szent Atyánk vezess vissza az elhagyott szentségek közé. Im fogadást teszünk: többé nem háborítja akart bün annak birodalmát. Emeld fel naponként szeretetednek jegyeit az embereknek fiai között. Ne hallassék a' földön inség, sem panasz éhező ajkon, sem sziv' fájdalmas dobogása, 's mindenek, nézzenek gyermeki alázattal 's bizodalommal reád. A' gazdagság mellé adj jótékony szivet. Adj a' hatalmasnak engedé-

keny lelkét, 's a' szegénynek, kit emberi könyörületre bízta, adj béketűrésnek lelkét; mert nehéz az ő sorsa, 's melléje egészséget és résztvevő barátot is. Mutasd meg néki ama fénylő mezőket fejünk felett, hol olly sok világok néznek alá földünkre, — 's győzd meg, hogy ott gazdag örökség vár arra, ki itt hibáján kívül lett szerencsétlen.

Minden hajlék alatt adj házi örömet, hogy felejt-
sük el a' mi rosszul esett... Szent Atyánk im az éj
közelget 's nyugalomért eseng minden, hogy a' ter-
mészet' keménységét, hajlékba vonulva pihenhesse ki.
Tedd közössé a' nyugalmat, hogy legyen helységünk
csendes. Az útast őrizd úti félelmektől, gonosz embe-
rektől 's eltévedéstől. Tartsd tisztában érette a' világot,
hogy homály ne vonuljon szeméire, 's a' csillagok
mutassanak utat az eltévedtnek, 's vezessék emberek
közé, hol enyhülést találjon, 's vidámult szívvvel be-
szélje vezérlésed' csodáit. Nekünk is ha dolgainkat rend-
beszedtük adj édes álmot; de veled együtt virasszon
hitünk is felettünk, nehogy ha talán békőszönt lelkünk'
jegyese *Jézus*, megfeddését halljuk az aluszékony tanít-
ványokkal: *hát nem vigyázhattatok—é érettem egy ke-
véssé.* És ha vigyázunk — 's hitünk' lámpáját, sem in-
dulatok el nem fojtották, sem kiapadt remény elaludni
nem engedte, 's az égi látogatás óráján vigyázva fo-
gunk találtatni: — legyen helyünk a' bárány menyegzői
vacsoráján, az egekben..... Amen.

U. F. Itt e' szent falak között felebaráti szeretetnek,
szentült akarataknak 's hitnek és vallásos reménynek szózata
hangzik, de kün, oh szent Isten, mennyi baj az életben, men-
nyi gond kívánság és félelem gyötri a' lelkeket!! Ezekkel
megyünk mi is már szembe. Atyánk! itt meghallgattál. Légy
velünk mindenütt, hogy ott is tiéd legyünk. Amen.

Pénteken reggel.

Ismét kiállattuk egy éj' félelmeit, 's nyugodt testben 's
örömmel adunk hálát jó Isten szerelmes Atyánk, hogy
ebből is épségben kivezértél. Szomorú szürkület je-
*

lentette volt annak érkezését. Hosszadalmas óráit eltelni korán zárkozva várta ember és állat. Itt e' szent falak között, 's titkos kamarájában gondviselésedre kötötte a' jámborlelkü halandó mindenét, mije volt — a' veszedelem hatalma ellen; e' veszedelmek minket el is kerültek; vigyázásod és oltalmad nem maradt következés nélkül; mert élünk. Érezzük, hiszszük és tudjuk, hogy szeretsz minket, 's enyhítő vigasztalásként szoritjuk szivünkhöz e' tudományt; mert félelmes és irtózatoss egy téli hosszú éj sötétsége, midőn minden jámbor aluszik: szivkinzó csend ül szomorú fellegeken, 's havazó szelek zugása szaggatja meg időnként a' félelmes hallgatást. — Ezért esik jól a' reggel' enyhítő világossága, hogy elűzte e' félelmeket, el a' sötétséget más földrészekre, és sok gonoszságot szüntetett meg... Az emberiség' sorsáért magát feláldozott Jezus' szenvedéseinek emlékére vezeti ugyan e' nap a' vallásos sziveket: de mint az ő földi sorsán is általszűrődik megdicsőülésének fénye, így tűnik fel minden napunk' bizonytalanságai között szereteted' dicsősége, a' mint örömet osztasz gyermekeidnek. Nem is mindegy nekünk szent Atyánk, az öröm és keserűség. Irtózik keserűségtől az érzékeny sziv. Vágyik öröme minden: állat, ember, angyal és féreg. 'S meglehet, még is erőtelenebbek vagyunk, mint sem tiszta elszántsággal törekedjünk úgy öröme, hogy keservek ne fejlődjenek belőle, — 's öröm-vesztéseinken zavarba ne jöjünk, 's meg ne vessük a' szebb sors' távol ígéreteit, mint játékaiktól megfosztott gyermek, midőn sirva dobja el kenyerét... Erős ingerek vannak gyönyörűségek útára — 's megtévedt önszeretetet rettent vissza a' vallásos lemondás' nehéz pályájáról. Ezért tévedünk meg sokszor idvességünk' keresésében. Mennyben képzeljük magunkat, mikor már körül vagyunk kerítve a' pokol köteleivel.

Nyomja ez érzet lelkünket szent Atyánk! — 's im hozzád folyamodunk, könnyíts meg!. Adj mindig annyi erőt, mennyivel sorsunkat czéled szerint hordozhatjuk,

's mit reánk mérsz, kárhozat nélkül türhetjük... Midőn hozzád kiáltunk terheink alatt: *Atyám muljék el e' pohár*, enyhítsed szenvedésünket, kiméld meg könnyeinket, hogy ne meritse ki azok forrását egészben a' keserűség; hanem maradjon a' mivel lemoshassuk bűneinket, életünk' töredelmes pillanatain, vagy halálunk óráján. Te tudod, ismered erőnket: ne rakj több terhet reánk, mint mennyi alatt biztoson haladhatunk mennyei hazánk felé. Ne kísérts hitünk felett, nehogy a' kísértet hatalma elszakasszon tőled.

De midőn nagy Isten! belé számítottad' szenvedéseinket örökkévaló idvességünkbe, 's szivünkre tághatatlannal sajtolódtak a' keservek: jó lelked által add tudtunkra, hogy nagy czéled van fájdalmunkal; 's zárodjanak le zugolódásra nyíló ajkaink; és midőn kezet teszünk a' keserű pohárra: tekintsünk hozzád a' könnyörülő egekre, áldjuk meg a' keservet, mellyel megválthatjuk mennyei örökségünket. Midőn pedig czéledat nem zavarja: adj örömet, mennyit meglábolhat hitünk, hogy szeressük meg terheivel együtt ez életet. — Szent Atyánk! tőlünk ez az élet örömeivel és fájdalmaival elmulik; leszen-e jutalma keresztviselésünknek? — De mégis! halljuk a' távol sejdítés' szavát: miként *az égnek 's földnek elmulni könnyebb, mint frigyed' igéreteinek teljesitetlen maradni...* Ki vagyunk hát békülve!.. Légy ma és ezután is édes Atyánk! mi leszünk gyermekeid: szent nép, hívő nemzetség... Nem várunk több kijelentést sem biztosítást. Előttünk áll igéreteid kezese a' *kereszt' diadalmas bajnoka, Jézus*. — E' hitben tarts meg, hogy azt, a' mi Jézussal történt, 's mit ő szólott: semmi világi érdek ki ne törölje lelkünkől. Tartsd meg nálunk igéd' méltóságát. Kezünkbe már annak dicsősége az evangeliom... szent lelked' pecsége ragyog rajta. 'S midőn ez útlevéllal bujdosásunk után hozzád jutandunk: Atyánk! add meg, a' mit méltán vártunk — mert ígérted..... Amen.

U. F. Kegyelmes Atyánk, nagy Isten! „*Uram ha nem jössz el velünk ne engedd kimenünk e' helyből.*“ E' volt kö-

nyörgése hiv szolgádnak, midön az ígélet' földére indult nép-
peddel. Ez a' miénk is. Jöjj velünk midön e' hajléktól távo-
zunk, hogy e' nap el ne téveszen az utról, melly az ígert
égi hazába viszen. Amen.

Pènteken estve.

Vidámon, mint nyugodt lélekhez illik — kívántunk bú-
csut venni e' naptól kegyelmes Atyánk, nagy Isten!..
Nem feddhetetlenségünk' érzése szülte bennünk e' nyu-
godtságot; henem annak tudása, mikép atyai kezek ve-
zették mai lépéseinket és sorsunkat; Atyánk előtt ál-
lunk e' szempillantatban, 's az ő gondos vigyázása ki-
sér által az éjszakán is. Édes nekünk e' gyermeki bi-
zalom a' sors nyomása alatt is. Kit ez érzés el nem
hagy, örömtelen szempillantatai is kiesek, mint hóldvi-
lágos éjszaka. Gyönyörüségre szakasztott órái derültek,
mint a' mennyország örök nappala. Öröm és vidámság
szép része földi életünknek, és sajnáljuk, kiket nehéz
inség vagy bűn fosztottak meg e' szép szerencsétől...
Keserüljük mi őket szent Atyánk, hogy gondviselésed
alatt nem találhatnak, miben örvendhessenek. Nem ki-
vántad te, hogy előljük magunkban a' vágyat, melly
ha élet-sorsban nem, atyai szerelmedben mindig tud
tisza örömet találni. Nem akarod, hogy kihaljon hoz-
zádragaszkodásunk, melly kietlen sorsunkat is szépíti,
's eltörli könnyhullatásainkat. Ezért olly édesek atyai
kezedből a' nyújtott örömök, ha nem örökösök is földi
pályánkban, 's ha különben nem élték le benne az
atyák, unokáik' szerencsáját. Nem rebegnek sirásra aj-
kok azért, hogy valaha nevettek. Akkor is pedig, mi-
dön elmaradnak tőlünk az élet' gyönyörüségei, gyer-
meki bizalmunk érzete megörzi szivünkben a' tisztább
örömet, melly nem kábit, de boldogit... Mindenkör és
mindenben jó vagy szent Atyánk, és mi rosza; midön
az idő örömeiért és nyúgalmaért az örökkévalóság örö-
meit játszodjuk ki kezünkől. Felzavarjuk a' tisza kútfőt,
melly aztán többé nem enyhit, mint kiapadt forrás sem

szomju állatot... Így bűnhődnek az ajkók, mellyek beleúntak tiltott örömök kostolásába, 's költ fel kínzó képzeteket a' szív' fájdalmas öntudata, miután elfáradt kárhozatos dobogásában.

Még is csak szép a' te hatalmad nagy Isten, hogy ennyi békételenség sem vet homályt gondviselésed dicsőségére, 's mindég atyaként fénylesz annak ragyogásában a' világ felett... Imádunk! kérünk tarts meg szeretetedben. Emeld lelkünket annyi tökéletességre, mellyel munkáid szemlélésében, — annyi örömet és nyugodtságot találhassunk, mennyi az étellel mindég megbékéltet; hogy így érzéki örömök hijával is tudjunk boldogok lenni. Vezérelj az úton, melly legrövidebb hozzád jutni — ha darabos is az. Tudjuk kikerülni a' tátangó mélységeket, mellyekbe a' világiak szeretete sülyeszi áldozatait... Mútasd meg példákban a' helyeket, hol az erőszakos indulatok nyomán az örömök között méreg, a' szenvedések óráin pedig halál serkezett, — hogy örökre kikerülhessük. E' végre őrizz a' kevélységtől, melly elfelejtetné, hogy mi is tévedhetünk, mint több embertársaink. Szent Atyánk! segélj az életnek tiszta bölcseségére, hogy ne vessünk figyelmet arra, mit mondanak az emberek: tartanak-e ők boldogoknak vagy nem; hanem szívünk' büntelen sugallásaiban 's törvényeid jóváhagyásában keressük és találjuk meg a' sorsot, melly szívünkhöz szól és boldogít; mert különben is az emberek sokszor irigyek, csalárdok, képmutatók... 'S még se vessük meg őket, midön tévelygéseinket juttatják eszünkbe. Ne legyünk hozzájuk hidegek, midön osztják a' szeretet malasztját, 's a' földi paradicsom' nyúgalmát... Minden kornak és állapotnak örömeit tekintsük olly édes kötélnek, melly a' halandót az élethez és hozzád kapcsolja, 's tudjunk irántad háladatosok lenni... Az estharang' elhangzott kongásával rázd fel emlékéit ama végórának, mellyen a' porhuló föld kirázza kebléből holt lakóit, 's kiégett világok felett istenséged ragyogásában állsz te, 's melletted a' férfit, kit rendeltél mindeneknek megítélésére — Jézus,

— hogy itteni sorsunk' változatai legyenek utak a' jobb élet' dicsőségére... E' nagy igazságok legyenek előttünk ez éjen is, míg magánoskodva elmélkedünk, vagy emberek közt leszünk; midőn kísértő sötétségbe lépünk, vagy megáldjuk kedveseinket. Ezek legyenek ágyunkban kedvelt gondolatunk, alvásunkban álmokképeink, felkelésünkben örömünk. 'S midőn utolsó éjünk eljön, győzz meg halálunk óráján 's feltámadásunkban, hogy hitünk nem volt álom — sem tévelygés... Amen.

U. F. Végezve tehát e' nap foglalatossága; mert munkáltuuk és imádkoztunk. Szent Atyánk! segíts, hogy midőn nem munkálódhatunk is többé az életre, imádkozzunk az örök idvességre. Amen.

Szombaton reggel.

E' hétnek utolsó napját érök el kegyelmedből, örök-kévaló Isten, kegyelmes Atyánk a' Jézusban! Egy nehéz sohajtás leng vissza szivünkben lefolyt napjainkra. Keresi az elhunyt napok örömét, de azok nincsenek többé. Nyugvó pontokat keres a' lélek; de érthetetlen homály fedí már sorsunk' kiállott változásait. Az esetek egymást szülve és temetve boronganak a' távolban. 'S felfelmerülnek emlékekben a' szebb gondok, mellyek szomorították egykor életünket, mint alvó természet a' tél' szürkületes éjjelei... Örömök is tünnek fel néha; de többire szemfényvesztőleg hatnak lelkünkre, mint utazó szemére a' havas mezők' csillámlása. — Szent Atyánk! Sok hetek törölödtek ki életünk könyvéből. Egyik nap a' másiknak adta által az intő leczkéket: miként életünk' örömeire és keserveire is változó szempillantatok, 's majd téli csend ül a' halál hideg boritékja alatt. — Elmúlt idők voltak tanítómestere a' jelenvalónak. Ebbe le van téve a' jövőnek bölcsesége, és szerencséje. Ezek lesznek ítélőbirái annak, a' mit hetünk, esztendők vagy századunk cselekedett. 'S mindenik elhozza és előbb adja dicséreted, gyermekeid iránti szeretetedről. Elmúlt napjaink történetei mutatják, hogy

a' gonosz tett bódogító eredményt nem hágy maga után; a' büntelen lélek jutalma nem marad el. Csaltak és csalódtak néha földi számítások; de mennyei jók nyeresére tett lépéseinken öröm és belső megelégedés kísért célunk felé. Bódogok a' szemek, mellyek látták elmúlt napjaik szenvedéseiben vagy szerencsésében sorsuk jövődjét... Hanyatlóra indult e' hetünk 's vajha lelkünket gazdagította volna azon ismeretekkel, mellyek földi zarándokságunk botlásait megismertetik, kiegyenlítik útunkat, hogy a' bűnök, mellyek egyszer elejtettek, többé vissza ne térnének... De érezzük, a' napok és hetek elmúlnak, 's bölcsesség nem kél nyomukon, mint virág a' fagyos hantokon. Fájdalmaink nem tanítanak bölcseségre. Heteinkkel, napjainkkal kiújulnak sebeink, visszajönek vezér-vágyaink; a' lehamvadt tüzek ismét felelevenülnek... Szent Atyánk! Elpirulunk az emberek előtt és előtted, miért nem tanítanak muló esztendeink. Nem vagyunk jobbak atyáinknál; tévelygéseiket sok részben átalvettük, megtartottuk; 's talán általadnok maradékainknak is. Ne engedd hogy a' rossz átfolyon egyik nemzetségről a' másokra. Emeld ki lelkünk tehetségeit, hogy kísérjük figyelemmel az emberi dolgok' történeteit. Lássunk és értsünk meg mindent, mi az idő méhéből születik; jó vagy rossz az:— hogy a' jót követhessük, a' gonoszt kikerülhessük... Győzz meg jó lelked által mindent, hogy a' hol atyáink megbotlottak vagy el is estek, megbotlunk mi is és elesünk, 's utódaink is, ha vigyázatlanul lépünk utánok. Higyük el, az emberi érzelmek mindig erőtlenek, hogy *vigyázzunk és imádkozzunk, míg nem esünk kísértetbe...*

Küld előnkbe a' jövődjé sorsát, hogy lássuk meg, miként az is összefügg jelenvaló 's elmúlt szempillanatainkkal, és egyiknek bűnét ne rakjuk a' másokra; jelen életünkkel ne nehezítsük földi, sem mennyei jövődjünket... Segélj, hogy egyik hét a' másíknak, egyik idő a' reá következőnek adhasson tudományt dicsőségedről, — 's bölcseséget kötelességeink teljesítésére. Hallgassa

meg a' gyermek szülöi intését, az ifju az öreg jó tanácsát, hogy mit egyik idő vetett, a' másik arathassa, — és áldjuk meg a' porokat, mellyeknek példája valakit idvezített. Egy rövid nap áll hiszen itt előttünk: de tudjuk milly fontosok a' szempillantatok, 's azok közül egyetlen egy, felemelhet az egekig, vagy alányomhat a' poklokig... Ezért esedezünk, segélj bölcsen számlálnunk e' nap óráit. Ne mulassunk el semmit, a' mi oda tartozik idvességünkhöz, sem kezdjünk, minek szomorú következését láttuk az életben. Mindegy az nekünk, öröm vagy keserűség ér, csak óltalmadról legyünk biztosítva. Igérd meg, mi hiszünk... Napi jegyzeteink legyenek szentek héti számadásunkban, hogy ha túlvét is e' nap sírhalmunkon, békült lélekkel nyújthassuk azt, atyai kezedbe... Amen.

U. F. Nem tudjuk még szent Isten, mit hozott számunkra e' nap' szerencséje, 's mit fog tőlünk kívánni az élet. De ha tudnók meglehet a' jó elkevélyitne, vagy a' rossz kétségbeesésre vinne. Mindegy hát nekünk csak te adj erőt 's életbölcsességet. Ebben bizunk is. Atyánk tarts meg, hogy el ne vesszünk. Amen.

Szombaton estve.

Hatalmas Isten! mennyei szent Felség, hogy örömeinkért hálánkat, tévedéseinkért szivünk töredelmességét mutassuk be, jövénk elődbe. Eszünkbe jutott minden, mit e' hétben tettünk és éreztünk. 'S egy szép érzés költ fel lelkünkben — elgondolva, hogy bár unalmas télvihar szomorította körülünk a' világot: még is csendességben adhatjuk fel az áldozatot. Csendesség a' hült természetben, béke az emberek között, szép örömei e' hétnek... Szabadon látogathatjuk templomodat. Nem önzönlik gonosz szándéku népség földünkön... Nem hat fel ellenséges lárma a' *Sion* vallásos ömledezéséig. Boldogok kik adják, kik elfogadják és élik annak örömeit. Úgy alkottad szent Isten az emberi kebel érzelmeit, a' társas élet érdekeit úgy fontad öszve, hogy néha önként megszakadnak az egyetértés kötelei 's felzavaró-

dik a' béke kútfeje. De intesz a' hatalmaknak 's fegyverek tompulnak, 's visszatér a' béke, mint duzzadásba fáradt víz, folyása közé... E' béke óltalma alatt éltük le mi is e' hetünket. Lehettek visszálkodó kérdések: szülők és magzatok, házospárok, szolgák és urak, parancsoló hatalmak 's engedelmességre szánt nép között; de törvények védték javainkat, kedveseinket 's vallásunk méltóságát, mellyeknek most örvendhetünk. Kóstoltuk a' közbéke örömét; de valljon mi adtunk-e azt másoknak; békességben voltunk-e szomszédinkkal, barátinkkal, vagy bár kivel is az élet öszvekött?! kiméltük-e szerencséjüket, becsületöket és nyugodalmukat? gondoskodtunk-e örömükről? enyhítettük-e kedvetlenségeikben? nem kivántunk-e szeretetért gyűlölésséggel, hűségért hűtelenséggel fizetni — 's ennyiben érdemeltünk-e kimélést és szeretetet? te láttad szent Atyánk!... Csak egy igéje legyen a' törvénynek, mellyet elmulattunk vagy megszegettünk, készek vagyunk bűnbánásra, mert tudjuk: bűn, megcsalni az igazságos bizodalmat. *A' ki a' törvénynek egy pontját rontotta meg, az egészet megrontotta.* És néha egy megkeserített szempillantat, századok örömét ölheti el a' békétvesztett lelkekben.

Adj bocsánatot a' bűnbánónak — segélj minket, hogy főleg magunkal; indulatainkkal és sorsunkkal legyünk békességben, hogy aztán történjék bár mi körülünk, jöjjenek vagy menjenek heteink, nyugodt lélekkel imádhassunk, mint midőn szélvésznek dühöngése csapkodja kívülről templomaikat, 's belőlről nyugodtan ömledez a' jámbor lelkek' imája. Te osztod nagy Isten e' földön a' hatalmakat és sorsokat. De tudjuk, magadnak tartottad azoknak vezérlését. Parancsold meg azért mindennek, hogy a' fegyver, melly mást bántani, mozdulna: nyugodjon hüvelyében... Mindenütt tiéd a' föld és annak minden lakója: akadályozd őket egymás kizárásában. Rajtunk, hazánkon, polgári alkotmányunkon és anyaszentegyházunkon légyen békeáldásod, hogy mindenek lelki örömmel és szabadon hívhassanak segítség-

gúl naponként. Tartsd meg az atyafiságot, szeretetet és békességet az együtt élők' seregében, hogy senki másét gonoszul el ne kívánja, hanem mindenek, mint illik testvérekhez, egymást bódogítsák. Ezért esedezünk: *Atyánk jöjjön el a' te országod.* Mí, vagy késő utódaink érik ezt meg, nem tudjuk. Elég nekünk annak nyugtató reménye, hogy egykor Jézus lelke uralkodni fog.. Elég, hogy e' hetünk békés nyugalma, előképe lett e' nagy várakozásnak. E' hitben akarjuk ez éjt is eltölteni. Vagyon még néhány óránk, míg álmra hajtánók fejünket; engedd ezeket jól használnunk fel: szedjük magunkat úgy rendbe, hogy ha ez éjszakánk örök nyugalomunk' kezdete lenne is, készen találtassunk.. E' héti számadásunk juttassa eszünkbe utolsó szombatunkat... Vacsoránk a' bárány nagy vacsorájára, — álmunk halálunkra, a' felettünk függő csillagos mennyezet, égi hazánkra emlékeztessenek: mintha többé e' földön fel sem viradnánk. Itt, vagy az egekben ébredünk hát fel: szent nap lesz az, itt is, ott is. Azért virad mind a' kettő, hogy téged ditsöitsünk... *Szent Atyánk! adj lételt ígéreteidnek — itt — és az egekben... Amen.*

U. F. Visszapillantani a' lefolyt napokra, 's veled kibékülni jöttünk e' hajlékba mennyei szent felség! Engedd, hogy az elmúltak' érzete, 's a' jövőnek reménye szépítsék estvének, éjszakánkat, egész életünket 's egykor halálunkat is.

Amen.